

Maslov gegn Austurríki

Dómur frá 23. júní 2008 - Yfirdeild

Mál nr. 1638/03

8. gr. Friðhelgi einkalífs og fjölskyldu

Útlendingar. Brottvísun.

1. Málsatvik

Kærandi, Juri Maslov, er búlgarskur ríkisborgari, fæddur 1984. Hann flutti til Austurríkis árið 1990 sex ára aldri, ólst þar upp og er þýskumælandi.

Kærandi dvaldist löglega í Austurríki ásamt foreldrum sínum, bróður og systur, og fékk ótímabundið dvalarleyfi í mars 1999. Hann býr nú í Búlgaríu. Málið fjallar um brottvísun kæranda og tíu ára endurkomubann hans til Austurríkis sem hann fékk 16 ára að aldri. Bannið tók gildi þegar hann varð lögráða, þ.e. 18 ára, og bjó enn í foreldrahúsum. Endurkomubannið var ákveðið vegna refsídóma sem kærandi hlaut hjá ungmenndómstól í september 1999 og aftur í maí 2000 fyrir afbrot sem hann framdi þegar hann var á fimmtánda ári. Í fyrri refsíðóminum var kærandi dæmdur í átján mánaða fangelsi. Af þeim voru þrettán mánuðir skilorðsbundnir. Kærandi var sakfelldur fyrir alvarleg innbrot, fjárákúgun og líkamsárás. Kæranda var jafnframt fyrirskipað að fara í meðferð vegna fíkniefnaneyslu sinnar. Í síðari refsíðómnum var kærandi dæmdur til fimmtán mánaða fangelsis fyrir fleiri alvarleg innbrot. Við ákvörðun refsingar hafði það áhrif til þyngingar hversu mörg brotin voru og hve fljótt hann framdi afbrot á ný eftir fyrri refsíðóminum. Þá hafði kærandi ekki farið í meðferð vegna eiturfjafiknar sinnar. Kærandi var því dæmdur til að afplána þá skilorðsbundnu refsingu sem hann fékk í fyrri dómnum. Kærandi lauk afplánun í maí 2002 og var vísað úr landi til Búlgaríu þann 22. desember 2003.

2. Meðferð málsins hjá Mannréttindadómstólnum

Kæran

Kærandi taldi að brottvísun hans til Búlgaríu og endurkomubann hans til Austurríkis bryti gegn réttindum hans samkvæmt 8. gr. sáttmálans um friðhelgi einkalífs og fjölskyldu.

Niðurstaða deildar

Niðurstaða meirihluta í dómi deildar frá 22. mars 2007 var að brotið hefði verið gegn réttindum kæranda samkvæmt 8. gr. sáttmálans,

Þrír dómarmenningar skiluðu séráliti með annarri niðurstöðu.

Niðurstaða yfirdeildar

Dómstóllinn tók fram að úrskurður og framkvæmd endurkomubannsins teldust takmörkun á friðhelgi einkalífs og fjölskyldu kæranda. Takmörkunin hefði átt stoð í landslögum, stefnt að lögmætu markmiði, þ.e. að halda uppi allsherjarreglu og koma í veg fyrir glæpi. Dómstóllinn taldi þó að tíu ára endurkomubann kæranda hefði ekki verið nauðsynlegt í lýðræðislegu þjóðfélagi. Að mati dómsins voru ákvarðandi þættir málsins hinn ungi aldur kæranda þegar hann framdi afbrotin, en hann var unglingur á þeim tíma, og með einni undantekningu voru afbrot hans ekki ofbeldisbrot. Meirihluti afbrota kæranda hefðu tengst því að brjótast inn í sjálfsala, bíla, verslanir, veitingastaði og stela reiðufé og varningi. Eina ofbeldisbrot kæranda hefði verið að ýta og sparka í annan ungling með þeim afleiðingum að sá síðarnefndi fékk marbletti. Afbrot kæranda voru flokkuð sem ungmennaafbrot.

Dómstóllinn leit til þess að þegar brottvísun kæmi til skoðunar í málum ungra afbrotamanna væri skylt að líta til þess hvað væri barninu fyrir bestu en í því fælist skylda til að ýta undir aðlögun barnsins að samfélaginu á ný. Aðlögun næðist ekki með því að skera á bönd barnsins við fjölskyldu sína og samfélag með því að vísa því úr landi. Brottvísun yrði að vera síðasta úrræði sem gripið væri til. Dómstóllinn taldi lítið svigrúm til réttlætningar þeirri niðurstöðu að vísa innflytjanda sem hefði fest rætur í samfélaginu á brott með vísan til afbrota sem væru að minnstu leyti ofbeldisbrot og voru framin þegar kærandi var ungmenningur. Dómstóllinn benti á langan búsetutíma kæranda í Austurríki og

skoðaði hegðun kæranda frá þeim tíma sem hann framdi síðasta afbrot sitt og þar til honum var vísað úr landi. Á því tímabili hafði kærandi dvalið í tvö ár, þrjá og hálfan mánuð í fangelsi. Þess utan hafði kærandi verið í eitt og hálf ár í Austurríki án þess að fremja afbrot á ný. Dómstóllinn tók fram að ekki lægi mikið fyrir um hegðun kæranda í fangelsinu nema að hann hafði ekki fengið lausn fyrr og að ekki væri ljóst að hvaða marki aðstæður hans væru stöðugar eftir að hann losnaði úr fangelsi. Dómstóllinn taldi að sá tími sem hefði liðið frá afbrotunum og hegðun hans á fyrrnefndu tímabili vægi ekki jafn þungt á metum og t.d. sú staðreynd að fæst afbrot kæranda hefðu verið ofbeldisbrot og voru auk þess framin þegar hann var unglingur.

Dómstóllinn leit til þess að aðaltengsl kæranda við samfélag, menningu, tungumál og fjölskyldu væru í Austurríki en allir ættingjar hans byggju þar. Jafnframt ætti kærandi engin sönnuð tengsl við Búlgaríu. Dómstóllinn taldi að sú staðreynd að endurkomubannið væri takmarkað við vissan tíma vægi ekki þungt í málinu. Endurkomubannið væri til tíu ára eða nánast í jafnlangan tíma og kærandi hafði búið í Austurríki og að sá tími hefði verið ákvarðandi tímabil í lífi hans. Dómstóllinn komst að þeirri niðurstöðu að jafnvel þó endurkomubannið væri ekki ótímabundið hefði það verið úr hófi miðað við hið lögmæta markmið sem stefnt var að, þ.e. að halda uppi reglu og koma í veg fyrir glæpi. Því hefði verið brotið gegn 8. gr. sáttmálans.

Með vísan í 41. gr. sáttmálans voru kæranda dæmdar 3.000 evrur í miskabætur og 13.097 evrur í málskostnað.

Einn dómari skilaði séráliti.